

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

תוכן

- א. ולו תהיה לאשה באשה הראויה לו פרט ... גרושה וחלוצה לכהן הדיוט 1.....
- ב. נבעלה לבהמה... נבעלה למי שאינו איש אף על פי שבסקילה כשרה לכהונה 4.....
- ג. אנוסת חבירו ומפותת חבירו לא ישא ואם נשא ... הולד חלל ... אם נשא נשוי ... ומוציא בגט 4

דף נט.

א. ולו תהיה לאשה באשה הראויה לו פרט ... גרושה וחלוצה לכהן הדיוט

המפתה¹ או אונס² בתולת³ ישראל מבת שלש עד גיל משתים עשרה וששה חדשים והביאה סימנים⁴, מדין התורה, קונסים אותו לשלם משקל חמשים סלעים של כסף מזוקק⁵, וקנס זה מצות עשה של תורה, ונמנית במנין המצוות⁶, שנאמר דברים (כב פסוק כט) ונתן האיש השכב עמה לאבי הנער חמשים כסף ומלבד זאת משלם בושת ופגם. ואם אנסה, משלם עוד צער.

¹ שן"ע ונו"כ אבהע"ז א ב

² ואם ראו עדים מרחוק שבעל אותה וא"י אם אנוסה היא או מפותה אמרינן בשדה מסתמא אנוסה היא ובעיר מסתמא מפותה היא. הרמב"ם. והראב"ד חלק עליו ע"ש ועיין כנה"ג. ועיין בתשובת חכם צבי שאלה קמ"ה קמ"ו. ב"ש ובאה"ט שם ב

³ ודוקא בתולה, אולם לגבי חיוב בושת עיין ב"ש א שאפשר שאף בבעולה חייב.

⁴ שאז נעשית בוגרת אם הביאה סימנים בגיל שתים עשרה שאין בין נערה לבוגרת אלא ששה חדשים ומשהביאה סימנים לאחר גיל שתים עשרה הרי היא נערה וששה חדשים לאחר מכן בוגרת. ואע"ג שיכול להיות שתהיה בת שלוש עשרה אור ארבע עשרה ועדיין לא תהיה בוגרת כיון שלא הביאה סימנים ולא עברו ששה חדשים. מ"מ לא הארכתי בזה מכיון שעליה להביא ראיה שכך הוא שהמוציא מחבירו עליו הראיה.

⁵ ואם נשאה המפתה, אינו צריך ליתן קנס. רמ"א שם. ועיין במל"מ פ"א מה' נערה דין ג' שנסתפק היכא דפיתה אשה האסורה לו ועבר וכנסה אם תועיל לו כניסתו זו ליפטר מהקנס או דילמא כיון דכופין אותו להוציא לא מיפטר מהקנס. והאריך בזה ומסיק דהדין דין אמת דכל היכא דקדושין תופסין אם עבר וכנסה אהני מעשיו ונפטר מהקנס. וכ' עוד ואני מסתפק באונס יבמה לשוק ועבר וכנסה מהו כיון דבעניותינו צריכה גט מספק דלא ידעינן אם קדושין תופסין בה או לא. ואם אין קדושין תופסין פשיטא דלא אהני מעשיו כלל והייב הוא בקנס וא"כ כיון דפשיטא דהיה חייב בודאי בקנס וספק אם בכניסה זו נפטר הוי כברי בחיובא וספק בחזרה דקיי"ל דחייב ומ"מ דעתי נוטה דפטור עכ"ל.

⁶ סמ"ג עשין נד החינוך מצוה תקנו ועי' סהמ"צ להרמב"ם מ"ע ריח.

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

אולם מכיון שדין אונס ומפתה, דנין אותה בשלשה דיינים⁷, ובלבד שיהיו סמוכים, בא"י. בימינו שאין סמוכים, מנדין אותו⁸ עד שיפייס אותה ואת אביה⁹, ומשישלם מה שראוי לשלם מתירים לו את נידויו.

נוסף על חובת התשלומין חייבתו התורה לקחת את האנוסה לאשה¹⁰, שנאמר (שם) וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה וְהִיא מַצוּת עֲשֵׂה, ונמנית במנין המצוות¹¹.

לפיכך אם לא רצה כופין אותו, ואפילו היא חגרת, או עורת, או מעורעת. ואינו יוצא ידי חובת המצוה בקדושין בלבד, ולא בביאה ראשונה בלבד, אלא שתהיה אצלו באישות כל ימיו¹².

אבל אם האנוסה ממאנת בו, הרשות בידה, שנאמר: וְלוֹ תִהְיֶה, מדעתה. וגם אביה יכול לעכב.

לאחר שקידשה האונס, אסור לו לגרשה כל ימי חייו, אלא לרצונה שנאמר (שם) לֹא יוּכַל שְׁלַחָהּ כָּל יְמֵי הָרִי זֶה מִצוּת לֹא תַעֲשֶׂה, שלא להוציאה לפי רצונו לעולם¹³. לפיכך אונס שעבר וגירש¹⁴ כופין אותו להחזיר¹⁵ ואינו לוקה שהרי עדיין מצווה ועומד הוא, שתהיה לו לאשה, שנאמר כל ימיו, כל ימיו בעמוד והחזר¹⁶,

⁷ שו"ע ונו"כ שם ב

⁸ רי"ף פ' החובל פד: מתקנת הנאונים. ביאור הגר"א שם ב

⁹ ראובן שקם על בת רעהו בהיותה יחידה בבית לאנסה בחיבוק ונישוק ומרוב קלונה ובשתה נפלה למטה ומתה מנדין ועונשין אותו בשביל הבושת לפי כבודה וכבוד משפחתה. בנימין זאב סי' קל"ב

¹⁰ והמפתה קמנה לא אמרי' פיתוי קמנה אונס הוא רק ליפטרנה נפשה מקנס שלה, מה שקנסה אותה התורה אם זנתה ברצון, בזה אמרי' כיון דאין לה דעת לא נחשב ברצון ולא שייך לקנוס אותה, אבל להיפוך לקנוס את הבעל במה שקנסה התורה אותו אם עושה לה באונס, בזה לא קנסו אותו רק אם עושה באונס ממש אבל הכא סוף סוף הוא לא עשאו רק ברצונה לא נחשב לו אונס. והכלל כך היא דפיתוי קמנה לא נחשב לא אונס ולא רצון ועוד שמקרא מלא דיבר הכתוב ולו תהיה לאשה תחת אשר עינה א"כ מפורש בכתוב דעיקר הקנס דלו תהיה לאשה הוי מכח אשר ענה ובפיתוי קמנה עכ"פ אשר ענה ליכא ודו"ק היטב. חכמת שלמה שם

¹¹ סהמ"צ להרמב"ם מ"ע ריח סמ"ג עשין נד חינוך מצוה תקנה.

¹² ערוך לנר מכות טו א; מנ"ח תקנה. ועי' ברשב"א שבשמ"ק כתובות מ א בשם מורו שנראה שסובר שאהרי ביאה ראשונה שוב אינו מצווה. ועי' פירוש הרידב"ז לירושלמי כתובות פ"ג ה"ו

¹³ רמב"ם נערה בתולה פ"א ה"ג שו"ע אבהע"ז קעו סעי' ג

¹⁴ אף לרבא דסבירא ליה כל מילתא דאמר רחמנא וכו' לא מהני, מ"מ הגירושין הוי גירושין ואינה אשת איש עוד, ועיין בתוס' תמורה ה' ע"א ד"ה מיתבי וכו', הטעם דאיתקש גירושין למיתה, ועי"ש בתוס' ו' ע"א בד"ה והשתא וכו'

¹⁵ ועיין בספר אבני מילואים סי' מ"ב סק"א שפלפל לשיטה דסוברים דתלוהו וקידש לא הוי קדושין מן התורה ואיך כופין

¹⁶ וכמו שפירשי' מכות טו ע"א ד"ה אלא אמר רבא "דעל כרחך לאו שניתק לעשה הוא דאמר קרא כל ימיו לא הוה ליה למיכתב אלא לא יוכל לשלחה מאי כל ימיו הכי קאמר לא תהא בשילוחיה כל ימיו אלא יחזירנה ועל כרחך עמוד והחזר קאמר והכי קאמר ולו תהיה לאשה אם שלחה שלא יהו שילוחיה לכל ימיו הרי העשה אחר העברת הלאו"

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

היתה האנוסה אסורה עליו אפילו מחייבי לאוין, אינו נושאה, שנאמר: ולו תהיה לאשה, אשה הראויה לו, וכן אם נמצא בה דבר זמה אחר שכנסה הרי זה יגרשנה¹⁷ שנאמר ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו ואין אנו אומרים תבוא מצות עשה של חובת לקוחין ותדחה לא תעשה, לפי שהעיקר תלוי בה, אם תרצה¹⁸, ואם אינה רוצה, אין שם עשה כלל לקחתה¹⁹.

ואפילו אינה אסורה אלא מדרבנן כגון שהיא חלוצה או שניה אינו נושאה²⁰.

לא היתה ראויה בשעת האונס, אף על פי שנעשית ראויה לו אחר כך, כגון בא על אחות אשתו ואחר כך מתה אשתו, אינו חייב לקחתה, שכיון שבשעת החיוב לא היתה ראויה לו נפטר²¹.

חובת הלקוחין אינה תלויה בחובת התשלומין, ולפיכך אף בזמן הזה²² שאין לנו סמוכים ואין דנים דיני קנסות, מכל מקום כופים את האונס לישא אותה, ואפילו הודה בכך מעצמו²³, וכופין²⁴ אותו שלא לגרש ולהחזירה אם גירש ואם יש לו כבר אשה, שאסור לו לקחת אשה על אשתו מחרם דרבנן גרשום, מנדים אותו עד שיתן לה נדוניא להשיאה להגון לה.

אך דוקא אם אנסה בעודה קטנה או נערה²⁵, כלומר עד גיל שתים עשרה וששה חדשים, אך לאחר מכן אינו חייב לישאנה.

דף נט:

¹⁷ מלשון זה של הרמב"ם משמע דצריך לגרשה ובטור משמע שאם אינו רוצה לגרשה אינו חייב ועיין בב"ח ואכמ"ל (ב"ש ס"ק ה)

¹⁸ כמבואר בכתובות מ.

¹⁹ וברש"י שם פ"י שכיון שתלוי ברצונה מלמדין אותה שלא תרצה, כדי שלא יעבור על מצות לא תעשה. אולם הר"ן כתובות סוף פ"ג פ"י שכיון שהעשה הוא קל וניתן להידחות על ידי רצון האשה, אין בכח עשה קל כזה לדחות את הלא תעשה, אפילו כשאמרה שהיא רוצה בו. ועיין בתו"י שם שכיון שהעשה אין עליה והלא תעשה גם היא עוברת, שהעשה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה, אינה יכולה לעבור על הלאו משום העשה שלו. ועיין פנ"י וברמב"ם פ"א ה"ה שאפילו היא שניה, ואין איסורה אלא מדברי סופרים, הרי זה לא ישאנה, שהרי אסור לה לעבור על איסור זה, שהעשה אין עליה.

²⁰ שו"ע ונו"כ שם ד. אף על גב מדאורייתא אשה ראויה היא מ"מ מדכתיב ושמרתם את משמרתו מצאו חכמים מקום לאסור שניו שפיר י"ל דממועט מקרא ולו תהי' לאשה ובלאו הכי כיון דכל מילי דרבנן אסמכינהו אלאו לא תסיר שפיר א"ל דשניה ממועט מקרא ולו תהי' לאשה. ב"ש שם ג ועיין מ"מ בשם מהר"א ששון. ופנ"י כתובות שם

²¹ ירושלמי כתובות פ"ג ה"ו, ועי' מנ"ח תקנה

²² שו"ע ונו"כ שם ג והג"ר רע"א שם, ועיין הינוך תקנו יש"ש ב"ק פ"ח ס"ו.

²³ בתשו' הרדב"ז ה"א סימן י"ט, מובא בפ"ת שם ה

²⁴ ואע"ג דהאידינא אין לנו בי"ד סמוכין בלאו אין צריך בית דין מומחים וגם היום כופין מנ"ח שם אות כ.

²⁵ הג"ר רבי עקיבא אינר בשו"ע שם וז"ל ומ"מ י"ל רק בנערה דכזה כתיב ולו תהיה לאשה ואף בליכא עדים אלא שהודה מעצמו אף דאינו משלם קנס מ"מ חייב לישא אותה וזולת במפתה, רדב"ז ה"א ס"י י"ט וס"י ס"ג

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ב. נבעלה לבהמה... נבעלה למי שאינו איש אף על פי שבסקילה נשרה לכהונה

כבר התבאר שזונה האסורה לכהן, היא כל הנבעלת לאדם האסור לה, אולם זה בנבעלת לאדם אך הנרבעת לבהמה²⁶, אע"פ שהיא בסקילה, לא נעשית זונה ולא נפסלה לכהונה, שהרי לא נבעלה לאדם.

וכן הנבעלת לרוח או לשד לא נפסלה לכהונה שהרי לא נבעלה לאדם²⁷. וי"א²⁸ שהנבעלת לרוח או לשד נפסלה לכהונה.

ג. אנוסת חבירו ומפותת חבירו לא ישא ואם נשא... הולד חלל... אם נשא נשוי... ומוציא בגט

נאמר בפרשת אמור²⁹ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו וּוְגו' וְהוּא אִשָּׁה בְּתוּלָיָהּ יִקַּח וּוְגו' פִּי אִם בְּתוּלָהּ מֵעַמּוּי יִקַּח אִשָּׁה נִתְצַטּוּוּה בְּזֶה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לִיקַח לְאִשָּׁה דוּקָא בְּתוּלָהּ³⁰. מצווה זו נמנית במנין מצוות עשה³¹. במצוה זו נכלל איסור

²⁶ שו"ע ונו"כ אבהע"ז ו ה

²⁷ ב"ש שם יז ובאר היטב ס"ק יג בשם שו"ת מהר"ם מלובלין סי' קמז, ועיין באו"ז ח"א הלכות בעל קרי סי' קכד שלא תנאף הוא באדם או בהמה אבל לא ברוחות ואינו אלא כמקרה לילה שאין זנות שייכת בהם ועיין בשו"ת חיים שאל ח"א סי' נג שפסק נמי כדברי המהר"ם מלובלין

²⁸ שו"ת משבצות זהב ס"ק יג סי' מוח ועי"ש שהניח דברי המהר"ם מלובלין בצ"ע ומ"מ העלה שלא נאסרה לבעלה ישראל בכך אבל בשו"ת רח"ב רפפורט סי' ה הביא ראיה שנאסרת אף לבעלה ישראל דהא בסנהדרין נח ע"א אמרי' והיו לבשר אחד מי שנעשים בשר אחד יצאו בהמה וחיה שאינם יולדים מן האדם ולפ"ז י"ל דוקא בהמה וחיה משא"כ שד שיוולדת מן האדם כדאיתא בר"פ המוכר את הספינה (ב"ב עג ע"א) הורמין בת לילית ועי"ש ברש"י שתאסר משום זונה ותאסר על בעלה

²⁹ ויקרא כא יג-יד.

³⁰ כמו שאמרו בספרי שם "מלמד שהוא מצווה על הבתולה", וראה רמב"ן עה"ת ויקרא שם. ובמשנה. הוריות יא ע"ב נאמר "מוזהר על האלמנה ומצווה על הבתולה", וכע"ז בברייתא שם יב ע"ב, עי"ש בגרסא שלפנינו.

³¹ בה"ג במנין המצוות שבהקדמתו במצוות של קום ועשה (אות קעז). ובוהר הרקיע לרשב"ץ (מ"ע אות מד) כתב שהמצוה לקחת בתולה מצות עשה גמורה היא זו. והרמב"ן עה"ת שם כתב "מלבד האיסור לישא בעולה מצווה הכהן הגדול ליקח בתולה". וביאר בשו"ת הרדב"ז (ח"ז סי' שני אלפים ש) שמהפסוק הראשון: "והוא אשה בבתוליה יקח", היינו יודעים שאם רוצה ליקח אשה לא יקח כי אם בתולה, והפסוק השני: "כי אם בתולה ונו" מלמדנו שמצוות עשה היא זו. ועיין בלשון הרמב"ם איסור"ב פי"ז ה"ג ובסהמ"צ מ"ע לח ובחינוך מצוה רעב, שכללו במצווה זו מ"ע גם את האיסור שיש לו לקחת בעולה, ולכן מצדד הר"י פרלא בבאור לרס"ג מל"ת רסד – רסה שכונתם שהחויב לקחת בתולה הוא לאו הבא מכלל עשה. ועי' שו"ת מלבושי יו"ט ח"א אהע"ז סי' יח.

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

על הכהן הגדול לקחת אשה בעולה³². והוא לאו הבא מכלל עשה³³. ולכן אין לוקים עליו³⁴.

באיסור זה נאמר רק שלא יבא הכהן גדול על בעולה בדרך נשואין³⁵ ושלא יבא עליה לשם קדושין³⁶. אבל אין בכך איסור מיוחד על הכהן גדול [יותר מאיסור שיש על כל אדם], לבא עליה שלא בדרך נישואין דהיינו בביאת זנות³⁷. וי"א שאיסור זה נאמר גם על ביאת זנות³⁸.

בתולה שנבעלה לכהן גדול עצמו דהיינו שאנס או פיתה אותה³⁹, אסור לו לישא אותה⁴⁰. וי"א שהיא אסורה לו מדאורייתא⁴¹. וי"א שאסורה לו רק מדרבנן⁴².

³² רמב"ם וחינוך שם. איסור זה הובא שם במשנה הוריות יא ע"ב לפי תוס' הרא"ש שם, וביבמות כ ע"א וברש"י ד"ה קפסיק, ועוד. ונפסק ברמב"ם אישות פ"א ה"ה, ובירושלמי (בכורים פ"א ה"ה) נאמר לגבי בוגרת שנלמד ממ"ש "והוא אשה בבתוליה יקה", – מכאן אתה למד שלא יקה אשה שאינה בתולה.

³³ ירושלמי שם, ורמב"ם אישות שם, רש"י יבמות שם וקדושין סח ע"א ד"ה בבעולה, שנלמד ממ"ש "בבתוליה" ודרשין "ולא בעולה", והובא בתוס' הרא"ש הוריות שם. ועיי' יבמות ס ע"א ורש"י שם ד"ה ביש ובכתובות ל ע"א ד"ה בעולה שכתוב שנלמד ממ"ש "כי אם בתולה" (ויקרא שם יד), ודרשין "ולא בעולה".

³⁴ רמב"ם איסורי ביאה פי"ז הט"ו.

³⁵ מגיד משנה (הל' איסורי ביאה פי"ט ה"ד) בדעת הרמב"ם שם.

³⁶ שאף על פי שבביאה זו אינה נעשית אלא ארוסה ולא נשואה, הוא חייב, כיון שנתמעטה רק ביאת זנות – משל"מ מכירה פ"א ה"ד.

³⁷ מגיד משנה (הל' איסורי ביאה פי"ט ה"ד) בדעת הרמב"ם שם. ולדעתו בכה"ג האשה לא מתחללת (רמב"ם שם ה"ד), שאין חללה אלא מאיסורי כהונה – מגיד משנה שם.

³⁸ משל"מ הל' איסורי ביאה (פי"ז הט"ו ד"ה וא"ת) בדעת הרשב"א. ושם (פי"ח ה"ב בד"ה שוב) בדעת השיטה ישנה. ולדעה זו אף בכה"ג האשה בכה"ג מתחללת – עיי' משל"מ איסורי ביאה פי"ז הט"ו, ופי"ח ה"ב.

³⁹ ובלשון הגמרא (יבמות נט ע"ב) – "בעולת עצמו".

⁴⁰ ברייתא ביבמות שם, ונפסק ברמב"ם איסורי ביאה פי"ז הט"ו.

⁴¹ רמב"ם שם, ועיי' ש במשל"מ, תוס' יבמות (נט ע"א ד"ה אילימא) וכתובות (ל ע"א ד"ה איכא בינייהו), [ועיי' משל"מ איסורי ביאה (פי"ח ה"ב), ועיי' תוס' יבמות (ס ע"א ד"ה שאינו), ובמהרש"ל שם]. רמב"ן וברשב"א בשם ר"ח בשטמ"ק כתובות שם (ד"ה בעולה לכ"ג).

⁴² משל"מ פי"ח ה"ב בדעת ר"ת בתוס' כתובות שם, שענה"מ איסור"ב פי"ז הי"ג בשם שטמ"ק כת"י לסנהדרין יח. ועיי' בהפלאה כתובות שם שפירש את דעת ר"ת באופן אחר.

הלכות הדף היומי

מסכת יבמות

כהן גדול שעבר על האיסור ונשא את "בעולת עצמו", חייב להוציאה בגט⁴³. וי"א שהיא מתחללת והולד ממנה חלל⁴⁴. וי"א שהאשה והולד לא נעשים חללים⁴⁵.

אי זו היא חללה⁴⁶ זו שנולדה מאיסורי כהונה, וכן אחת מן הנשים האסורות לכהונה⁴⁷, שנבעלה לכהן נתחללה, אבל הכהן עצמו שעבר העבירה לא נתחלל. כיצד כגון כהן הדיוט בן תשע שנים ויום אחד שבא על הזונה או על הגרושה, וכהן גדול שבא עליהן או על האלמנה, או⁴⁸ שנשא בעולה⁴⁹ ובא עליה, הרי אלו נתחללו לעולם.

⁴³ רב הונא אמר רב ביבמות נט ע"ב, ונפסק ברמב"ם שם. ולרוב דעות הראשונים (ראה רמב"ם ומשל"מ שם) חייב בכך מדאורייתא, אבל בתוס' יבמות (ס ע"א) כתב שחייב להוציאה בגט רק מדרבנן, אע"פ שסובר התוס' שם שאיסורה לכתחילה הוא מן התורה, מכל מקום כיון שסופה להיות בעולה תחתיו, מן התורה סובר התוס' שאם נשאה אין לו חיוב להוציאה מן התורה, וחייב בכך רק מדרבנן, ועי"ש במהרש"ל, וכן משמע ברשב"א ביבמות שם. ותוס' בכתובות (ל ע"א ד"ה איכא, ושטמ"ק שם בשם הרא"ש לפי המשל"מ שם) סוברים שיותר לו לקיימה אף מדרבנן, ואינו צריך כלל להוציאה, משום שסופה להיות בעולה תחתיו, עי"ש שביארו שהם חולקים על רב וסוברים כקושיית רב אשי בגמ' שם, שלמי הגבורים שם בשם ריא"ז. רמב"ם שם, ועיין משל"מ שם.

⁴⁴ רמב"ן ורשב"א בשם ר"ח בשמ"ק כתובות שם, וכתבו כן אף לדעת ר' אליעזר בן יעקב [עיין לעיל שהלכה כמותו], ואע"פ שסוברים שאשה זו אסורה לו מן התורה ומוציאה, מכל מקום אין כיון שלעצמו נבעלה והרי סופה להיות בעולה תחתיו, ולכן אין היא וולדה נעשים חללים.

⁴⁵ רמב"ם איסורי ביאה פי"ט ה"א שו"ע אבהע"ז סי' ז סעי' יב יג. עיין אלה המצוות ל"ת קנה שהנבעלת לאסור לה ואינו מאיסורי כהונה נעשית זונה ולא חללה ואף באלו שאינם נעשית זונה ואסורה לכהונה מ"מ אינה נעשית חללה ע"י ביאתם אם אינם איסורי כהונה וחלל שבא על בת כהן או ישראל לדעת הרמב"ם פי"ח מאיסורי ביאה ה"א נעשית זונה וכן פסק בשו"ע כמבואר לקמן ובדעת הראב"ד שם נחלקו הפוסקים אם ביאת חלל שבא על אשה עושה אותה חללה וז"ל הראב"ד שם "ואפילו חלל משום דכתיב ולא יחלל זרעו מה הוא מחלל אף זרעו מחלל אבל ללקות עליה משום זונה לא" עכ"ל ועיין במ"מ שם שכתב שדעת הראב"ד שחלל פוסלה לכהונה משום שעשאה חללה אבל אינה זונה כיון שאינה ביאת איסור ועי"ש במשנה למלך באריכות ועיין בעצי ארזים ס"ק טו שהעלה שדעת הראב"ד שחלל אינו פוסל לכהונה מדאורייתא ושכן דעת הטור ואינו אלא פסול מדרבנן אמנם בבית משה ס"ק ז הוכיח שאף לדעת הראב"ד ביאת חלל פוסל מן התורה ועיין תו"ט יבמות פ"ו מ"ה וז"ל למסקנא "ואני אומר שאפשר שמפרשים הברייתא דפסלוה לא מטעם זנות ולא מטעם חללה אלא מטעם גזירת הכתוב ובת כהן כי תהיה לאיש זר וגו' כלומר שיש זרות בביאתו וכל איסורי לאוין זרים הם בביאתו. וגם החלל קרוי זר כיון שנעשה זרות ע"י ביאתו ברע שיבא ממנו וזוהי הפסול לה כלומר שיש צד פסול כמו שזכרנו".

⁴⁶ עיין בעצי ארזים ס"ק כט שהוכיח מהא דלא הזכיר הטור כהן גדול הבא על הבעולה עשאה חללה דס"ל שאינה נעשית חללה אע"ג שוולדה נעשה חלל כדקיי"ל שיש חלל מחייבי עשה אמנם בפני משה ס"ק לה פליג עליה וס"ל דנעשית חללה אמנם היא חללה מחייבי עשה דאפשר שאינה אלא בעשה ולא בלאו כדעת תוס' יבמות עז ע"ב ד"ה מחלל

⁴⁷ משכחת ליה שנעשית בעולה ואינה זונה או אלמנה או גרושה בקידושי טעות ועיין רש"י כתובות ל ע"א ד"ה בעולה וז"ל "ואת יש כאן לאו דזונה לא אשכחן תנא דאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה אלא ר' אלעזר ולית הלכתא כוותיה ואין זונה אלא הנבעלת לפסול לה" ובקידושין ס"ח ע"א ד"ה בבעולה וז"ל "ולכא לאקשווי הא זונה היא או אלמנה או גרושה דבעולה פנויה לאו זונה היא כדתנן ביבמות (דף סא) אין זונה אלא גיורת ומשוחררת ושנבעלה בעילת זנות וביאת איסור לפסול לה" ועי"ש בהנהות הב"ח שכתב דאף לר"א משכחת לה בקמנה הממאנת אבל באחרונים הקשו עליו דהא מיאון מדרבנן הוא וא"כ ע"כ אינו שייך לומר דהוי בעולה

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת יבמות

ואם הוליד ממנה, בין זה שחיללה בין כהן אחר, הולד, בין שהוא זכר בין שהוא נקבה, חלל⁵⁰.

דקרא אמנם עיי"ש במאירי שכתב ג"כ שיש מפרשים בממאנת וכתב על זה "ואין צורך בכך" ועיין בשיטה
מקובצת כתובות שם
⁵⁰ שם ה"ג ושם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>